

Jaarverslag 2018

COPD& Astma Huisartsen Advies Groep

INHOUD

Inleiding.....	3
Missie en visie	3
Organisatie CAHAG	3
Deelnemers	4
Financieel	4
Activiteiten 2018	5
Speerpunten van de CAHAG voor 2018.....	5
Terugblik deskundigheidsbevordering.....	5
Voorgenomen acties:	5
Resultaten	6
Terugblik ondersteuning bij implementatie van astma/COPD richtlijnen en standaarden	6
Voorgenomen acties	6
Resultaten	7
Terugblik advisering met betrekking tot opstellen richtlijnen en consensustrajecten.....	7
Voorgenomen activiteiten.....	7
Resultaten	8
Terugblik netwerkfunctie voor expertgroep.....	8
Voorgenomen activiteiten.....	8
Resultaten	8
Terugblik vertegenwoordiging van beroepsgroep en samenwerking met externen	9
Terugblik bevorderen van wetenschappelijk onderzoek eerstelijns astma/COPD-zorg.....	9
Voorgenomen activiteiten.....	10
Resultaten	10
Terugblik opstellen plan voor efficiënte interne en externe Communicatie.....	10
Voorgenomen activiteiten.....	10
Resultaten	11

INLEIDING

CAHAG zet zich in voor het bevorderen van astma/COPD-zorg in de eerste lijn. In dit jaarverslag brengen wij de lezer op de hoogte van onze activiteiten in het jaar 2018.

MISSIE EN VISIE

MISSIE VAN DE CAHAG

Vanuit de achtergrond dat de CAHAG een huisartsgeneeskundige expertgroep is op het gebied van astma/COPD zorg ziet de CAHAG als haar missie:

“het bevorderen van de kwaliteit van de zorg voor mensen met astma en COPD, vanuit huisartsgeneeskundig perspectief en expertise”.

VISIE VAN DE CAHAG

De CAHAG wil deze missie realiseren door:

- activiteiten te organiseren met betrekking tot deskundigheidsbevordering, implementatie en onderzoek.
- het vormen van een netwerk van huisartsgeneeskundige/eerstelijns experts op het gebied van astma en COPD.
- samenwerking met andere expertgroepen/organisaties/disciplines met betrekking tot astma en COPD-zorg in binnen- en buitenland.

KERNTAAK CAHAG

CAHAG ziet als haar kerntaak de deskundigheidsbevordering en ondersteuning van alle medewerkers binnen de huisartsenpraktijk met betrekking tot astma en COPD zorg. Daarbij is voor de CAHAG de relatie met de beroepsgroep (NHG en LHV) een centraal uitgangspunt.

ORGANISATIE CAHAG

Voor een overzicht van de organisatiestructuur van de CAHAG wordt verwezen naar het aparte document *Organisatiestructuur CAHAG*.

DEELNEMERS

CAHAG heeft op 31 december 2018, 91 deelnemers. Deelnemers die geen actieve bijdrage leveren aan de CAHAG-activiteiten betalen een financiële bijdrage. Deelnemers die een actieve bijdrage leveren aan CAHAG-activiteiten zijn hiervan vrijgesteld.

In 2015 is de mogelijkheid tot 'buitengewone deelname' ingesteld voor niet-huisartsen die tevens geen functie als wetenschapper op het gebied van huisartsgeneeskundige astma/COPD zorg bezitten. Ondertussen zijn er 6 van de 91 deelnemers buitengewoon. Hier zijn wel voorwaarden aan gesteld:

- werkzaam binnen de eerste lijn als praktijkverpleegkundige/praktijkondersteuner/ longverpleegkundige/ longfunctieanalist/ astma/COPD consulente/verpleegkundig specialist
- jarenlange ervaring binnen de astma en COPD zorg in de regio en/of landelijk (betrokken bij LAN; ontwikkelen van standaarden en richtlijnen, betrokken bij CAHAG, het geven van a/c scholingen, etc)
- niet meer dan 10% van de CAHAG-deelnemers is buitengewoon
- een buitengewone deelnemer kan niet lid worden van het bestuur

FINANCIËEL

De inkomsten van de CAHAG zijn afkomstig uit:

- Deelnemersbijdragen
- Verkoop van scholingen, inschrijvingen scholingsevenementen
- Project sponsoring: Dit geschiedt middels multisponsoring door diverse farmaceutische bedrijven. Hierbij kent de CAHAG hoofd- en subsponsors. Hoofdsponsors waren in 2018 Boehringer Ingelheim, GlaxoSmithKline en Novartis. Subsponsors waren Chiesi, AstraZeneca en Teva.

Het financieel jaaroverzicht 2018 is nog niet beschikbaar en wordt als apart document toegevoegd.

ACTIVITEITEN 2018

SPEERPUNTEN VAN DE CAHAG VOOR 2018

Als algemene speerpunten voor 2018 zijn geformuleerd:

1. Deskundigheidsbevordering van alle medewerkers binnen de huisartsenpraktijken.
2. Ondersteuning bij implementatie van astma/COPD richtlijnen en standaarden
3. Advisering met betrekking tot opstellen richtlijnen en consensustrajecten
4. Netwerkfunctie voor expertgroep
5. Vertegenwoordiging van beroepsgroep en samenwerking met externen
6. Bevorderen van wetenschappelijk onderzoek eerstelijns astma/COPD-zorg
7. Opstellen plan voor efficiënte interne en externe Communicatie.

Hieronder zullen we per speerpunt terugblikken op de voorgenomen acties en de resultaten daarvan.

TERUGBLIK DESKUNDIGHEIDSBEVORDERING

VOORGENOMEN ACTIES:

- Het zoeken van een bestuurslid met portefeuille kaderopleiding en onderwijs na het vertrek van Bart Thoonen.
- Het organiseren van onderwijs aan alle medewerkers binnen de huisartspraktijken en zorggroepen.
  - Organisatie Adembenemend
  - Organisatie CAHAG-cursussen
  - CASPIR en CASPIR online (onderhoud)
  - REDUX
  - Ziektelastmeter
  - KASPIR
  - Ontwikkeling, actualisatie en verkoop CAHAG-scholingen.
  - Train de trainercursus CASPIR
- Voortzetten bijdrage aan Kaderopleiding Astma en COPD.
- Onderzoeken of een breder aanbod aan eLearning aangewezen is.
- Onderzoek of CAHAG centraal in het land scholingen in eigen beheer kan aanbieden met open inschrijvingen
- Faciliteren deelname IPCRG conferentie in Porto voor CAHAG deelnemers.
- Opstellen van een plan voor een intensievere samenwerking met het NHG op het gebied van scholing.

RESULTATEN

- Er wordt nog gezocht naar een nieuwe bestuurslid met als portefeuille kaderopleiding en scholing.
- De onderwijscommissie en CASPIR/KASPIR-commissie hebben zich bezig gehouden met de organisatie van onderwijs aan alle medewerkers binnen de huisartspraktijken en zorggroepen.
  - Organisatie Adembenemend (1 en 2 februari): tweedaagse nascholing HA/POH, gericht op implementatie.
  - Organisatie CAHAG-cursussen (20 maart en 19 april): eendaagse nascholing, gericht op werk POH/HA
  - CASPIR en CASPIR online: 12 nieuwe casussen. In 2018 is de 10.000 CASPIR cursist verwelkomd en 1092 oud-CASPIR cursisten hebben deelgenomen aan CASPIR Online in 2018.
  - Onderwijs REDUX (zie ook overzicht projecten)
  - Onderwijs ziektelastmeter (zie ook overzicht projecten)
  - KASPIR (actualisatie en ontwikkeling herhaalmodule)
  - Ontwikkeling, actualisering en het beheer van het brede aanbod aan CAHAG-scholingen. Deze zijn door derden (onder andere zorggroepen) te bestellen (zie ook overzicht projecten).
  - Train de trainer-cursus CASPIR (15 november)
- In maart 2018 is een nieuwe Kaderopleiding Astma en COPD gestart met 5deelnemers.
- Onderzoek of een breder aanbod aan e-Learning aangewezen is:
  - Er is een projectplan gemaakt in samenwerking met Radboud UMC voor het ontwikkelen van een eLearning in eigen beheer voor module 1 van CASPIR.
  - Er is een projectplan gemaakt voor het ontwikkelen van een eLearning over het reduceren van exacerbaties in samenwerking met Nell.
- CAHAG heeft centraal in het land de KASPIR scholing in eigen beheer aangeboden in 2018. De groep was snel vol met open inschrijvingen
- Voor deelnemers aan de IPCRG conferentie in Porto is een groepsaanbod voor reis en verblijf georganiseerd.
- Er is een plan voor een intensievere samenwerking met het NHG opgesteld, onder meer voor intensievere samenwerking op het gebied van scholing. Een eerste gesprek hierover met het NHG heeft plaats gevonden.

TERUGBLIK ONDERSTEUNING BIJ IMPLEMENTATIE VAN ASTMA/COPD RICHTLIJNEN EN STANDAARDEN

VOORGENOMEN ACTIES

Naar aanleiding van een knelpuntanalyse en inventarisatie van bestaande implementatie-tools is besloten de aandacht vooral te richten op activiteiten rondom:

- Diagnostische problemen bij astma
- Exacerbaties

- Devices
- Intensievere samenwerking met het NHG en het opstellen van een plan daarvoor
- Start van een project ter verhoging van de kwaliteit van de zorg voor astmapatiënten in samenwerking met de hoofdsponsors

RESULTATEN

- Er zijn verschillende tools (infographics) ontwikkeld om het diagnostische proces (met name spirometrie) te ondersteunen.
- In samenwerking met het NHG is de ICPC-code R96.01 vervallen omdat deze vervuiling gaf van de astma-populatie in de HIS'en. Een nieuwe ICPC-code R29.02 prikkelbare luchtwegen is toegevoegd voor die patiënten die recidiverend klachten hebben, maar (nog) geen duidelijke diagnose.
- Op het gebied van exacerbaties is de samenwerking met Thuisarts gezocht om de publieksinformatie hierover te verbeteren en het werken met een exacerbatie-actieplan te stimuleren.
- Op het gebied van devices vertegenwoordigen twee leden uit de implementatie-commissie de CAHAG binnen het SOJA-project.
- Er is een plan voor een intensievere samenwerking met het NHG opgesteld, onder meer voor intensievere samenwerking op het gebied van implementatie. Een eerste gesprek hierover met het NHG heeft plaats gevonden.
- Leden van de implementatie-commissie participeren in een project met LUMC en hoofdsponsors voor het verbeteren van de kwaliteit van zorg voor astmapatiënten. Er is een plan opgesteld om deze kwaliteit te verhogen door het ontwikkelen van serious gaming.
- De Implementatie-commissie vertegenwoordigde in 2018 de CAHAG bij het opstellen van de indicatoren voor de landelijke benchmark (Ineen) voor het interne kwaliteitsbeleid bij COPD en astma.
- Aanbieden forumfunctie (vraagbaak) op de website van de CAHAG.

TERUGBLIK ADVISERING MET BETREKKING TOT OPSTELLEN RICHTLIJNEN EN CONSENSUSTRAJECTEN

VOORGENOMEN ACTIVITEITEN

- Advisering aan het NHG met betrekking tot actualisatie van
  - NHG-standaarden astma voor Volwassenen: deelname aan de werkgroep door twee CAHAG-bestuursleden.
  - NHG-standaard COPD: deelname aan de werkgroep door CAHAG-deelnemers
  - Opname Ziektelastmeter in NHG-standaard COPD: deelname aan de werkgroep door CAHAG-deelnemers
- Een intensievere samenwerking met het NHG op het gebied van richtlijnontwikkeling wordt gezocht. Hiervoor wordt een plan opgesteld.
- Advisering aan de LAN met betrekking tot
  - Metaplan bevorderen therapietrouw

- Transmuraal zorgpad COPD met ziekenhuisopname
- Richtlijn Palliatieve zorg COPD
- Richtlijn Beroepslongziekten
- Nationaal Actieprogramma Chronische Longziekten

RESULTATEN

De CAHAG is in 2018 betrokken geweest bij

- Actualisatie NHG-standaarden
  - Vertegenwoordiging door twee huisartsen en een POH bij NHG-standaard Astma bij volwassenen
  - Vertegenwoordiging door twee huisartsen en een POH bij NHG-standaard COPD
  - De tekst over het gebruik van de Ziektelastmeter COPD in de NHG-standaard COPD is door het NHG geautoriseerd
- Er is een plan voor een intensievere samenwerking met het NHG opgesteld, waaronder voor implementatie. Een eerste gesprek hierover met het NHG heeft plaats gevonden.
- Advisering aan de LAN met betrekking tot
  - Metaplan bevorderen therapietrouw
  - Transmuraal Zorgpad COPD met ziekenhuisopname
  - Richtlijn Palliatieve zorg COPD
  - Richtlijn Beroepslongziekten
  - Nationaal Actieprogramma Chronische Longziekten

Zowel het metaplan als beide richtlijnen zijn opgesteld en te vinden op de website van de LAN. Voor voortzetting van de LAN-pilot mbt het Transmuraal zorgpad COPD na ziekenhuisopname is door VWS subsidie toegezegd.

TERUGBLIK NETWERKFUNCTIE VOOR EXPERTGROEP

VOORGENOMEN ACTIVITEITEN

- Organisatie netwerkdagen t.b.v. CAHAG-deelnemers (10 april en 15 november 2018).
- Organisatie klankbordbijeenkomsten (viermaal per jaar).
- opstellen elektronische nieuwsbrieven
- organisatie CAHAG-reis 9^e IPCRG-Conferentie Porto
- Activiteiten discussies/enquêtes op HAweb

RESULTATEN

- Er zijn twee netwerkdagen georganiseerd t.b.v. CAHAG-deelnemers (10 april en 15 november 2018).

- Er zijn vier klankbordbijeenkomsten georganiseerd (27 maart, 10 april, 25 september, 15 november).
- Er zijn twee elektronische nieuwsbrieven verschenen
- Reis en verblijf voor deelname aan de 9^e IPCRG-Conferentie Porto zijn gefaciliteerd.
- HAweb wordt door de CAHAG deelnemers gebruikt voor het organiseren van activiteiten, het uitwisselen van informatie en discussies.

TERUGBLIK VERTEGENWOORDIGING VAN BEROEPSGROEP EN SAMENWERKING MET EXTERNEN

CAHAG-deelnemers zijn vertegenwoordigd in commissies van verschillende externe partijen.

- Er wordt gewerkt aan een functionele en goede relatie met de LHV, NHG en InEen. Afstemming en overeenkomsten op inhoud van standpunten en richtlijnen is een voorwaarde om gezamenlijk de kwaliteit van zorg in de huisartsenpraktijk te optimaliseren. Naast de hierboven al genoemde samenwerkingsactiviteiten heeft het CAHAG bestuur structureel overleg met het LHV -en NHG bestuur om deze doelstelling te bewerkstelligen en geeft advies aan Ineen met betrekking tot ketenzorg Astma/COPD.
- Een bijdrage tot de realisering van de CAHAG doelstelling is ook het samenwerken met andere partijen die betrokken zijn bij de zorg voor patiënten met astma en COPD. De CAHAG is vertegenwoordigd in en/of werkt samen met:
  - LAN: Bestuurszetel CAHAG binnen LAN-bestuur. Deelname CAHAG deelnemers aan verschillende LAN werkgroepen (goed gebruik inhalatiemedicatie, feiten en cijfers longziekten, vrij ademen akkoord, COPD en hartfalen, beroeps longziekten, palliatieve zorg COPD).
  - Programma-adviseur Nationaal Actieprogramma Chronische Longziekten.
  - Longfonds (actieplan kinderen met astma, kader regionale formularia, wetenschappelijke adviescommissie)
  - Vertegenwoordiging in NRS
  - Vertegenwoordiging in IPCRG
  - Zorginstituut Nederland (verdiepingsfase “Ademhalingswegen”)
  - NVALT
  - NVLA
  - NVK, sectie Longziekten
  - V&VN Longverpleegkundigen
  - V&VN Praktijkverpleegkundigen & praktijkondersteuners
  - IMIS
  - IVM
  - Taskforce rookvrij opgroeien
  - KNGF: COPD en beweegtherapie

TERUGBLIK BEVORDEREN VAN WETENSCHAPPELIJK ONDERZOEK EERSTELIJS ASTMA/COPD-ZORG

VOORGENOMEN ACTIVITEITEN

- Qualify: Radboud Universiteit Nijmegen en de CAHAG onderzoeken welke relatie de kwaliteit van de longfunctie heeft met de kwantiteit in huisartspraktijken die zich hercertificeren voor CASPIR.
- REDUX: REDUX is het project van de CAHAG in samenwerking met Astra Zeneca, Boehringer Ingelheim, GSK en het Longfonds om door scholing van zorgverleners en educatie van patiënten exacerbaties in de eerste lijn eerder te herkennen en te behandelen (o.a. onderzoek naar effect van delay herkennen en Actie bij exacerbatie COPD).
- Overlegpartner NRS.
- Bijdrage leveren in de vorm van eigen workshops tijdens de longdagen
- Actieve bijdrage aan het IPCRG congres in Porto
- Actieve bijdrage aan ERS congres
- Podium bieden aan wetenschappers dmv publicatie in CAHAG-bulletin
- Voorbereiding voor het wetenschappelijk congres, de CAHAG Conferentie op 17 januari 2019

RESULTATEN

In 2018 is vanuit de CAHAG aan verschillende wetenschappelijke projecten een bijdrage geleverd, te weten:

- Qualify: 204 praktijken hebben meegedaan, ruim 1600 spirometrie-uitslagen zijn beoordeeld. Het onderzoek is afgerond, resultaten worden tijdens CAHAG-conferentie getoond. (17 jan. 2019)
- REDUX: de eerste data van het wetenschappelijk onderzoek zijn bekend en gepresenteerd tijdens de IPCRG-conferentie
- Overlegpartner NRS.
- De CAHAG heeft een actieve bijdrage geleverd in de vorm van eigen workshop tijdens de longdagen
- De CAHAG heeft een actieve bijdrage geleverd aan het IPCRG congres in Porto
- De CAHAG heeft een actieve bijdrage geleverd aan ERS congres
- Het CAHAG-bulletin is driemaal verschenen in 2018.
- Het programma voor de CAHAG Conferentie 2019 is tot stand gekomen

TERUGBLIK OPSTELLEN PLAN VOOR EFFICIËNTE INTERNE EN EXTERNE COMMUNICATIE.

VOORGENOMEN ACTIVITEITEN

Het is belangrijk de CAHAG-deelnemers goed en efficiënt te informeren over nieuws, activiteiten, standpunten, evenementen, etc. Hiervoor zal in 2018 een PR-plan opgesteld worden. In dit plan zal ook gekeken worden naar de mogelijkheden om de communicatie naar buiten (huisartsen, praktijkondersteuners, praktijkverpleegkundigen, overlegpartners en stakeholders) te vergroten.

RESULTATEN

- Er is een eerste PR-plan opgesteld.
- Een van de bestuursleden heeft PR en communicatie als aandachtsgebied gekregen.
- De CAHAG probeert door PR de activiteiten van de CAHAG onder de aandacht te brengen:
  - De CAHAG geeft folders uit en staat met een stand op congressen.
  - De CAHAG heeft het beheer over twee websites: cahag.nl en cahagconferentie.nl. In 2018 is besloten de CAHAG.nl-site te actualiseren en niet langer bij het NHG te hosten. Activiteiten voor deze overstap zijn in volle gang. Het streven is de nieuwe website te lanceren tijdens de CAHAG-conferentie 2019.
  - Het CAHAG Bulletin is driemaal verschenen en ingestoken bij H&W en TPO in een oplage van 17.500 exemplaren.